

Læsninger og prædiken i Næsby kirke 10. januar 2021

Læsninger:

Epistlen skriver apostlen Paulus til romerne:

Så formaner jeg jer, brødre, ved Guds barmhjertighed, til at bringe jeres legemer som et levende og helligt offer, der er Gud til behag – det skal være jeres åndelige gudstjeneste.

Og tilpas jer ikke denne verden, men lad jer forvandle, ved at sindet fornyes, så I kan skønne, hvad der er Guds vilje: det gode, det som behager ham, det fuldkomne.

I kraft af den nåde, jeg har fået, siger jeg til hver eneste af jer: Hav ikke højere tanker om jer selv, end I bør have, men brug jeres forstand med omtanke, enhver efter det mål af tro, som Gud har givet ham.

For ligesom vi har ét legeme, men mange lemmer, alle med forskellige opgaver, således er vi alle ét legeme i Kristus, og hver især hinandens lemmer.

Romberbrevet 12,1-5

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Markus:

De bar nogle små børn til Jesus, for at han skulle røre ved dem; disciplene truede ad dem, men da Jesus så det, blev han vred og sagde til dem:

»Lad de små børn komme til mig, det må I ikke hindre dem i, for Guds rige er deres. Sandelig siger jeg jer: Den, der ikke modtager Guds rige ligesom et lille barn, kommer slet ikke ind i det.«

Og han tog dem i favn og lagde hænderne på dem og velsignede dem.

Markusevangeliet 10,13-16

Et spørgsmål til eftertanke:

Hvad betyder dåben i vores eget liv?

Forbrugeroplysning:

De vise fædre, der har sammensat kirkeårets tekster, giver os mulighed for at vælge enten fortællingen fra Lukas evangeliet om, hvordan Jesus som 12-årig gik sine egne veje, eller den tekst jeg har valgt, som vi bruger ved dåben i folkekirken.

Begge dele repræsenterer jo vigtige overgange i livet: Teenageårene, hvor vi begynder at stå på egne ben – og dåben, hvor vi netop erkender, at vi aldrig KUN står på egne ben.

På grund af coronaen, som isolerer os, valgte jeg at tale om dåben.

Prædiken

Det er 1. søndag efter Hellig Tre Konger, og som emne for dagens prædiken har jeg valgt dåben. Vi er heldige at bo i en egn af landet, hvor dåben stadig er naturlig for de fleste unge forældre. Hvorfor er det heldigt?

Jo – det er det, fordi den samler os på kryds og tværs af sognegrænser, aldersgrænser og alle de andre ting, der kan sætte skel imellem os i hverdagen.

Når et ungt par bærer deres barn til dåben, bliver familien fra Jylland inviteret. Den svære onkel, der altid siger noget virkelig kikset (og derfor ofte er lidt ensom) kommer også med. Og oldemor bliver hentet og bragt, så hun kan være med til at fejre yngste skud på stammen.

Hver af alle disse forskellige mennesker har sikkert deres egen forståelse af dåben og dens betydning, men det betyder ikke så meget – for dåben er en fest for dem alle. Derfor kommer den til at fungere som den lim, der binder mennesker sammen på kryds og tværs af al logik og tilbøjelighed. Dåben kan på den måde ses som en helt konkret handling, der understøtter vores intention om at skabe et samfund, der rummer os alle. Et velfærdssamfund, der inkluderer både høj og lav.

På den måde bliver dåben en festlig måde at markere den næstekærlighed, der gennemsyrrer Danmark.

Men dåben er så meget mere!

For ved dåben er det, at vi kommer til Vorherre med de små børn, og han tager dem i favn og velsigner dem. Vi rækker vores arme ud – og vi bliver modtaget af Gud. Han afviser os ikke – og han rynker ikke på næsen af al den uvidenhed og spontanitet og uskyldig egoisme, som små børn kommer med.

Tvært imod erklærer han, at den der ikke tager imod Guds rige som et lille barn – han eller hun kan slet ikke komme ind i det!

Når vi bliver døbt, får vi altså Guds velsignelse sammen med de tre håndfulde vand i håret. Vandet er det tegn, der viser os på en meget konkret måde, at vi har indgået en pagt med Vorherre. Sammen med ordene om, at vi døbes i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn bliver vi forankrede i visheden om, at vi dermed er Guds børn – uanset hvem vi er og hvad vi har med i bagagen.

Læg mærke til, at det er en pagt, der indgås direkte mellem Gud og den døbte. Præsten er måske nok den, der får våde hænder, når barnet døbes, men det er Vorherre selv, der døber. Præsten er bare hans redskab. Allerede i oldtiden slog man dette fast, for man så jo, at nogle præster ikke er Guds de bedste børn. Og virkede dåben så, hvis præsten var fuld som en allike eller var fra forstanden? Men det svarede man klart "JA" til – netop fordi præsten ikke laver hokus-pokus men blot stiller sig til rådighed for Gud selv.

"Hvad betyder dåben så for mig?" kan vi spørge. "Jeg kan jo ikke huske det selv."

Til daglig tænker vi ikke så meget over, at vi er blevet døbt. Herregud – det er jo fjern fortid! Men når livet vender vrangen ud, er der mange, som husker, at de ikke er alene om at bære ulykker og sygdom. Mange vender sig intuitivt til Gud – måske for at søge trøst.

"Hjælp mig, for jeg kan ikke bære denne sorg alene," siger vi. "Hjælp mig med at leve, når det, jeg lever på, er væk!"

Og så sker det - ikke så sjældent, endda! - at denne tillid til Gud bliver belønnet. Troen kan ikke tænde solen og skabe dagslys omkring os, når vi går i mørke. Men den kan tænde et lille stearinlys, så vi begynder at kunne se verden omkring os igen. Og Helligånden kan lige så stille og forsigtigt trække os tilbage i det fællesskab, vi er rundet af.

”Hvorfor skulle dette lige netop ramme mig, Gud?” spørger andre, forurettede og ulykkelige. ”Hvis du virkelig kan alt og ser alt – hvorfor så du så ikke dette og forhindre det?”

Nogen kan have dårlig samvittighed over at skælde ud på Gud. Men det behøver man ikke at have. Gud kan tage det. For i den sidste ende er det bedre at blive skældt lidt ud end at blive overset og ignoreret.

Den tidligere sygehuspræst Preben Kok har skrevet en fremragende bog om netop det: ”Skæld ud på Gud”, hedder den, og den vil jeg anbefale varmt – også til dem, der har et fortrinligt forhold til Vorherre.

I sådan nogle situationer kan vi altså bruge dåben – som et redskab til at forsone os med det uundgåelige. Vi opdager, at dåben og vores opvækst og kultur har sået et frø i os, der kan spire, når der er brug for det.

I øjeblikket er hele Danmark lukket ned, og vi sidder alene hjemme det meste af ugen. Der er mange muligheder for at købe ind over nettet og få varerne bragt ud. Vi har TV og radio, der underholder os, og ingen skal fryse eller sulte på grund af denne svøbe.

Velfærdssamfundet virker!

Men alligevel bliver mange triste og modløse. Nogle taler om, at vi lider af hudsult. Men jeg synes mest, jeg kan se et dybt og inderligt savn efter et åndeligt fællesskab. Mennesker, der vil tale med hinanden; lytte til de daglige små fortrædeligheder, vi alle kommer ud for. Eller bidrage med opmuntrende oplevelser, der får smilebåndet strakt ordentligt ud.

Her kan vi bruge dåben som et lys, der kan lede os i dagligdagen.

Ofte gør vi det allerede helt ubevidst. Vi behandler vores næste, som vi selv ønsker at blive behandlet. Vi vender (nogle gange!) den anden kind til, når mennesker rammer os og sårer os. Og vi er gavmilde over for dem, der trænger til vores hjælp, selvom vi kunne udnytte vores ressourcer og vores tid mere rationelt.

Men vi kan også aktivt prøve at blive bedre og større og stærkere i ånden, end vi ellers ville være. For ligesom man fysisk kan træne sin krop op til at blive stærk og mentalt kan styrke hjernen til at blive hurtigere og mere præcist arbejdende, sådan kan man også træne sin sjæl op til at blive smukkere.

Det er, hvad Paulus skriver om til romerne.

”Lad jer forvandle, ved at sindet fornyes, så I kan skønne, hvad der er Guds vilje: det gode, det som behager ham, det fuldkomne,” skriver han.

Og det kan vi gøre ved at bringe vores legemer som et levende og helligt offer.

Læg mærke til, at Paulus skriver ”levende og helligt”. Vi skal ikke skære os til eller ødelægge os selv i vores søgen efter en sandhed.

Vi bragtes til dåben, og den pagt, vi indgik dengang, kan lyse for os i livet, så vi forstår, hvad der er godt – og hvad der er mindre godt. Ved dåben bad præsten Gud om at tage imod barnet med sin nåde og indlemme det i sin menighed. Derfor har vi lov til at bede til Gud om at holde fast på os, når vi er ensomme eller sørgmodige. Det behøver såmænd bare at være en ganske kort bøn:
"Kære Gud! Pas på mig – jeg trænger til det!"

Vi kan også gå i kirke – måske virtuelt eller i radioen - og lytte til Guds ord. Det kan gøre os klogere eller provokere os til modsigelse. Fællesskabet i gudstjenesten er i sig selv en bekræftelse på, at Helligånden er blandt os, når to eller tre er samlet I Jesu navn. Og fællesskabet tåler fint, at vi kan have forskellige meninger om tingene. Netop fordi vi er døbt, ved vi med sikkerhed, at vi hører til i dette fællesskab. Det har jo optaget os en gang for længe siden. Lad os hjælpe hinanden med det. Lad os lyse for hinanden, så vi kommer igennem denne mørke tid og forhåbentlig snart igen kan mødes fuldtallige i kirken.
Amen!